

Villy Søvndals grundlovstale

Taler

Villy Søvndal
Formand for Socialistisk
Folkeparti

Dato

5. juni 2008

I dag er dagen hvor vi fejrer folkestyret og demokratiet. I Danmark er demokratiet stærkt. Her er en enestående opbakning til folkestyret. Vi har frihed til at sige, hvad vi vil. Vi har frihed til at organisere os, som vi vil, vi har pressefrihed og vi har forsamlingsfrihed.

Alt det skal vi være stolte over og huske at skønne på. For i alt for mange lande rundt om på kloden er det ikke sådan. Tænk blot på militærjuntaen i Burma - der har holdt nødhjælpen til deres sultende landsmænd tilbage i et paranoidt forsøg på fortsat at sikre deres jerngreb om landet.

Eller tænk på de gamle, stivnede mænd i det kinesiske kommunistpartis top, som stadig nægter deres befolkning de basale frihedsrettigheder og farer hårdt frem mod tibetanere og andre som ønsker mere selvbestemmelse.

Eller tænk på de fanatiske religiøse regimer i Iran og Saudi Arabien.

I denne uge fik vi desværre endnu et afskyeligt eksempel på, at der rundt omkring i verden findes mennesker, som ikke har den fjerneste respekt for demokrati. Mennesker, som vil tage alle midler i anvendelse, i deres forvirrede kamp.

Hvis de terrorister, der stod bag det blodige angreb på Danmarks ambassade i Pakistan, tror at de med deres angreb kan knække vores demokrati, ja så tager de fejl. Hvis de tror, at de med deres terror kan stoppe kritiske ytringer eller religionskritik, ja så tager de fejl.

Det feje angreb i Pakistan må ikke få os til at opføre os på en anden måde - af frygt for terror. Vi skal fastholde vores ret til at diskutere frit her landet, skrive det vi vil, tegne det vi vil. Intet er helligt i den politiske debat - heller ikke religion.

Samtidig vil jeg på det kraftigste opfordre til, at alle Folketingets ANSVARLIGE partier står sammen om at sikre, at det her angreb ikke kommer til at påvirke forholdet til muslimer i Danmark på en negativ måde. Det er jo dét terroristerne gerne vil opnå. Skabe splid og had mellem folk med forskellig tro.

I den forbindelse vil jeg gerne rose udenrigsministeren for at slå netop dét fast så hurtigt og klart. Det bør alle folketingets partier gøre i utvetydige vendinger!

Der må og kan ikke herske den mindste tvivl om, at SF står ufravigeligt fast på at forsvare og udvide demokratiet, det er en central del af årsagerne til partiets dannelse og det er en hjørnesteen i SF's værdigrundlag.

Det lyder måske let - men det kan give anledning til diskussion og debat med andre kræfter i samfundet.

Demokrati handler om frihed til at dyrke sin religion. Det er vi med på. Men for SF er demokrati også friheden og retten til at kritisere religionen. Et ret man skal kunne benytte sig af uden at blive udsat for trusler og repressalier.

Demokrati er personlig frihed - f.eks. til at bære tørklæde, hvis man vil. Det er vigtigt.

Men demokrati er også friheden til at lade være. Ingen skal presses til at bære tørklæde på grund af religiøse fortolkninger af tusind år gamle skrifter.

Den balancegang kan nogle gange føles svær og har de senere år givet mange diskussioner i vores samfund.

Men selvom diskussionerne kan være svære SKAL de tages.

Intet parti, ingen politiker skal forsøge at bagatellisere, at der findes udemokratiske kræfter i vores samfund - religiøse fundamentalister og mørkemænd - som hellere vil et præstestyre end et folkestyre.

De kræfter kan regne med benhård modstand fra SF. Ingen skal være i tvivl om det.

Og ingen skal være i tvivl om, at SF byder det store flertal af ordentlige demokratiske muslimer velkommen i vores land. Tag del i demokratiet! Bland Jer! I er velkomne!

Der er nemlig brug for en ny skillelinje i værdidebatten. Dansk Folkeparti har alt for længe haft held til at tegne en konflikt mellem muslimer og ikke-muslimer.

For SF er det vigtigt at åbne en ny dagsorden: For os går skillelinjen IKKE mellem muslimer og kristne. De går IKKE mellem indfødte danskere og indvandrere. Skillelinjen går mellem demokrater og religiøse anti-demokrater.

Desværre har Dansk Folkeparti ofte haft held til at sløre den skillelinje og afspore debatten - vi så det senest i sagen om dommere og tørklæder, hvor Dansk Folkeparti indrykkede deres burka-annoncer i aviserne med det formål at få danskerne til at tro, at shariaen nærmest er indført.

Den slags virkelighedsfjern propaganda er jo at gøre grin med danskerne og demokratiet.

Spørgsmålet om religiøse symboler i retten havde fortjent en bedre debat. En debat som bygger på fakta i stedet for fordomme og skræmmebilleder. For der er vigtig principiel kerne i sagen - som man ikke skal glemme i irritation over Dansk Folkepartis propaganda-stunt.

Jeg er modstander af, at dommere bærer religiøse symboler - uanset om de er kristne, muslimer, jøder eller hinduer. I en dansk retssal må der ikke på nogen måde kunne rejses tvivl om dommerens neutralitet.

En dommer har en helt særlig funktion. Dommeren repræsenterer loven - og dommeren skal naturligvis signalere total neutralitet og upartiskhed i sin fremtoning. Så derfor går det ikke, at dommeren bærer religiøse symboler. På samme måde som en dommer naturligvis ikke skal bære politiske reklamer - end ikke et "stem-på-SF-badges" kan jeg acceptere!

Borgeren har krav på en fair retssag - og en del af det er at dommeren fremstår helt neutral.

Hvordan dommeren går klædt i sin fritid interesserer mig ikke.

Som i de fleste andre partier er det her også noget, vi har diskuteret i SF. Og vi har fuld tillid til, at Domstolsstyrelsen er sin opgave voksen og sikrer, at en dommer i Danmark altid er højt kvalificeret, har demonstreret upartiskhed og er loyal overfor dansk lovgivning og danske normer.

Det bør kunne sikres uden at Folketinget skal lovgive.

For mig - personligt - signalerer tørklædet ikke ligestilling. Tværtimod. Kvinder må selvfølgelig selv bestemme om de vil bære tørklæde eller ej. Selvfølgelig må de det.

Men det ændrer ikke ved, at tørklædet er et religiøst symbol på, at manden og kvinden ikke er stillet lige.

Hele sagen om dommere og tørklæder udstiller meget fint problemet ved den måde vi diskuterer de her ting på i Danmark. Der er ikke en eneste dommer med tørklæde i det her land. Det er slet ikke en aktuel problemstilling, men fuldstændig hypotetisk.

I SF vil vi hellere tage udgangspunkt i virkeligheden. Når unge indvandrere sætter store dele af landet i brand i tåbelig frustration, så er SF klar med konkrete løsningsforslag til at stoppe uroen.

Det er en anden tilgang til politik. Vi kalder det hverdagspolitik.

Pia Kjærsgaard, Søren Krarup og Jesper Langballe vil gerne diskutere virkelighedsfjerne fremtidsscenerier - eller helt absurde problemstillinger som kun hører hjemme i en snæver studiekreds hos Dansk Folkeparti.

Senest så jeg i TV2 at Dansk Folkeparti nu vil slå hårdt ned på sikker, der kører motorcykel med deres turban på. Det lykkedes vist ikke TV2 at finde en eneste politimand eller motorsagkyndig, der kendte noget til at det skulle være et problem i trafikken - men DF ville alligevel gerne diskutere sagen principielt.

Man savner ærligt talt den gode, gamle danske snusfornuft.

Problemet ved Dansk Folkepartis tilgang til de her diskussioner er, at de overskygger det virkelige problem: Der ER anti-demokratiske religiøse kræfter i Danmark, som fortjener modstand.

For nylig samlede en organisation med tilknytning til Det Muslimske Broderskab mange hundrede palæstinensere til en konference i Brøndby.

Her talte et ledende medlem af Hamas sammen med en række andre islamister - hvoraf flere af dem har givet udtryk for terrørsympatier.

Den konference fik desværre lov at foregå uden modstand fra de demokratiske kræfter. Uden opmærksomhed. Uden fordømmelse. Uden debat.

Jeg nævner den for at sige, at det er et eksempel på hvilke kampe vi - og her mener jeg alle demokratiske partier - nogle gange glemmer at tage, fordi vi bruger tiden på at diskutere hypotetiske spørgsmål.

Lad os give hinanden - alle folketingets partier - håndslag på, at religiøse fundamentalister kan regne med vores modstand, hver gang de forsøger at undergrave eller udfordre demokratiet.

Jeg mener faktisk, at et arrangement med en Hamas-repræsentant og diverse terror-sympatisører som talere foran hundredvis af herboende muslimer udgør en trussel. Det er her, vi må sætte ind.

Og det stiller os foran det enorme ansvar at opsætte de rigtige skillelinjer. Vi skal ikke spille alt for megen tid på langhårede diskussioner om helt hypotetiske situationer.

Vi skal fokusere vores energi på de problemer, der vitterligt eksisterer. Derude i virkeligheden.

SF er parat!

Afslut: Velfærd - strejke.

Vi fejrer grundlovsdag i en situation, hvor det bliver mere og mere tydeligt, at regeringen er udslidt, træt og helt løbet tør for ideer.

Fogh-regeringen har simpelthen haft sin tid. Danskerne vil have forandring - en ny regering og en ny politik.

I de seneste meningsmålinger er regeringens flertal væk - og det er helt fortjent. Statsministeren selv har da også - som det intelligente menneske han er - lugtet luntten. Han har jobansøgninger ude i både EU og NATO - og bruger stadig mere af sin tid på at rejse rundt i verden for at fremme sit jobskifte.

Når historien om Fogh-regering skal skrives, så bliver det historien om en regering, der tog fejl af de store dagsordener. Den tog fundamental fejl i udenrigspolitikken og den fejlvurderede fuldstændig situationen på klimaområdet.

Og vigtigst, så bliver det historien om en regering, der lod den fælles velfærd - folkeskolerne, sygehusvæsenet, ældreplejen - forfalde og privatisere i en tid, hvor fællesskaberne og velfærden skulle styrkes og udvides.

En ansvarlig regering ville have brugt de gode tider på at investere i og udvikle den offentlige sektor. Hvor er det dog tragisk, at løn og arbejdsforholdene på sygehusene, i daginstitutionerne og i ældreplejen, i dag er så ringe, at velfærdens kernetropper søger væk fra deres fag.

De seneste ugers strejker har haft mange positive virkninger. Jeg tror, at hele Danmark er blevet klar over, hvor vigtige funktioner bl.a. FOAs, BUPLs og Dansk Sygeplejeråds medlemmer udfører hver eneste dag. Tak for det!

Jeg tror også langt de fleste er blevet klar over, at vi har et alvorligt ligelønsproblem her i landet - hvor kvindefagene halter bagefter.

Kære regering. Og kære Pia Kjærsgaard. Kan I ikke se det? Vi skal have en ligelønskommission med penge, som SF har foreslået, så vi kan få rettet op på den her situation.

Kvindefagene skal op på mandeløn - hellere i dag end i morgen.

Ellers kommer regningen i form af, at det offentlige får svært ved at rekruttere nye medarbejdere. Og befolkningen vil i stigende grad fravælge de fælles løsninger til fordel for de private løsninger.

Den udvikling er ikke sund, hvis man ønsker et solidarisk velfærdssystem, med en høj offentlig service og en effektiv offentlig sektor.

Når historien om Fogh-regeringen skal skrives, bliver det også historien om en regering, der ikke kunne tåle at have magten. Det bliver historien om en regering, der glemte noget af det allervigtigste, nemlig at vise ydmyghed over for magten. Magten steg den til hovedet.

I sin berømte grundlovstale fra 2001 hånedes Anders Fogh Rasmussen den

daværende socialdemokratisk ledede regering for magtmisbrug, kammerateri, vennetjenester og fråds med skatteydernes penge.

Tror I statsministeren kunne holde den tale i dag? Jeg tror det ikke.

Anders Fogh Rasmussen anno 2001 lød sådan her:

Socialdemokraterne har siddet så længe på regeringsmagten, at de betragter regeringsapparatet som deres personlige ejendom. De kan ikke længere se, hvor grænsen går mellem stat og parti. Statsapparat og partiapparat flyder mere og mere sammen.

Sagde Anders Fogh. Dengang. Grundlovsdag 2001.

Nu er der gået syv år - lang tid for en utålmodig sjæl som mig - og jeg finder det derfor nødvendigt at spørge det borgerlige Danmarks første-mand: Kære Statsminister - kan du selv se, hvor du er havnet?

De seneste måneder har vi fået den ene afsløring efter den anden.

Afsløringer af Venstre-ministres magtmisbrug og bilagsrod.

Afsløringer af fråds, sjusk og lemfældig omgang med offentlige midler.

Afsløringer af, at skatteyderne har betalt for Venstre-arrangementer.

Jeg tror Fogh vælger et andet tema for sin grundlovstale i dag. Hvad tror I?

Statsministerens grundlovstale fra 2001 indeholder flere guldkorn. Jeg citerer igen fortidens Anders Fogh Rasmussen:

"Vi har i de senere år set en stribe skandalesager inden for det, der lidt højtideligt kaldes "Bevægelsen". Skandalesager som viser, hvordan det går, når socialdemokrater sidder på magten for længe."

Jeg siger: Kære Statsminister. Hvordan går det så, når Venstre sidder for længe på magten?

Alle kender historien om Farum - Den kommune som statsministeren selv fremhævede som Venstres mønsterkommune. Det behøver vi ikke grave i - for rækken af helt aktuelle eksempler på, at magten er steget Venstre til hovedet er rigelig lang.

Du har en miljøminister - en partikammerat fra Venstre - der har lavet en manual for, hvordan befolkningen skal føres bag lyset ved at historier, der er negative for regeringen, pakkes ind eller druknes i positive. Det har de ansatte i ministeriet modtaget instrukser om.

Var det det du mente, da du i 2001 talte om at vise ydmyghed overfor magten?

Du har en finansminister - en partikammerat fra Venstre - der har den opfattelse at skatteyderne skal betale hans hotelophold, når han har været til julefrokost på Venstres reklamebureau. En finansminister, som har kørt i taxa for over 300.000 offentlige kroner - halvdelen af gangene uden at kunne redegøre for formålet med turene.

Kære statsminister. Var det ikke netop den slags, du sigtede til, da du i 2001 talte dunder mod "magtmisbrug, misbrug af penge, sløseri og elendig administration"?

Foghs forvandling fra 2001 til i dag viser, at man skal passe på med at være alt for hellig. Det vil jeg heller ikke være.

Men Regeringens behandling af pressen har ikke i alle tilfælde været til topkarakter - tænk blot på den stakkels Bo Elkjær fra Ekstra Bladet, der i årevis forsøgte at få statsministeren til at svare på helt relevante spørgsmål om bevæggrundene for at gå med i Irak-krigen.

Magtens arrogance klæder ingen - hverken Socialdemokrater, SF'ere eller Venstrefolk.

Jeg bryder mig heller ikke om den måde som regeringen besvarer oppositionens §20-spørgsmål på. Det er en demokratisk pligt for en regering - uanset partifarve - at give fyldestgørende svar.

Vi mangler et led mellem § 20-spørgsmålene og en kommissionsundersøgelse. SF vil derfor arbejde for, at Danmark får en decideret høringsinstitution, som man kender det fra USA. Jeg håber at et samarbejdende folkestyre snart vil kunne samles om dette.

Fortsat god Grundlovsdag!

Tags

Grundlovstale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/villy-soevndals-grundlovstale-2008>